



Mestna občina
Ljubljana
Mestni svet

**Odbor za kulturo in
raziskovalno dejavnost**

Mestni trg 1
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 10 50
faks: 01 306 12 54
ms.okrd@ljubljan.si
www.ljubljana.si

Številka: 03213-2/2013-3
Datum: 13. 3. 2013

Zapisnik
17., seje Odbora za kulturo in raziskovalno dejavnost, 13.3. 2013 ob 15,30.

Seja je potekala v Banketni dvorani, Mestne hiše, Mestni trg 1, Ljubljana.

Sejo je vodil predsednik Mirko Brnič Jager.

Na seji so bili navzoči člani in članice odbora: mag. Tomaž Ogrin, Mirko Brnič Jager, Mitja Meršol, dr. Gregor Tomc, mag. Eva Strmljan Kreslin
Seje se niso udeležili: prof. dr. Milena Mileva Blažič, Breda Brezovar Papež, (opr.),

Na seji os bili navzoči tudi:
dr. Uroš Grilc, načelnik OKRD; Miljana B. Smrdel, OKRD, mag. Irena STRELEC, SODMS.
Vabljeni: Antone Kranjc, Miha Jazbinšek

Seja se je pričela ob 15.30 ob navzočnosti 5 članov.

S sklicem seje so člani prejeli predlog dnevnega reda 17. seje odbora:

- 1.Potrditev zapisnika 16., izredne seje**
- 2.Predlog Odloka o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril-Methodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena**
- 3.Razno.**

O dnevnem redu ni razpravljaj nihče, zato je dal predsednik na glasovanje

PREDLOG SKELPA

Odbora za kulturo in raziskovalno dejavnost sprejme predlog dnevnega reda 17. seje odbora.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za so glasovali vsi člani. Proti ni glasoval nihče.

Dnevni red **je bil** sprejet.

AD 1 POTRDITEV ZAPISNIKA 16., IZREDNE SEJE

Ker na predlagani zapisnik ni bilo razprave, je predsedujoči dal na glasovanje

SKLEP:

Odbora za kulturo in raziskovalno dejavnost sprejema Zapisnik 16., izredne seje v predlaganem besedilu.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za so glasovali vsi člani. Proti ni glasoval nihče.

Sklep je bil sprejet.

AD 2

PREDLOG ODLOKA O RAZGLASITVI ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA NA VODNIKOVEM, CIRIL-METODOVEM IN KREKOVEM TRGU ZA KULTURNI SPOMENIK LOKALNEGA POMENA

Gradivo za točko so člani prejeli s sklicem seje.

Odbor je prejel amandmaje SK Zelenih Slovenije, SK SDS in SK N.Si.

Miha Jazbinšek je predstavil amandmaje Svetniškega kluba Zeleni Slovenije.

Strokovna sodelavka odbora je povedala, da amandmaji niso v skladu s 133. členom Poslovnika Mestnega sveta MOL, ki pravi, da je z amandmaji možno dopolniti obstoječe besedilo predloga akta. Vendar to ne pomeni, da je z amandmaji možno zamenjati naslov in besedila vseh členov tako, da to postane predlog popolnoma drugega akta, ki pred tem sploh ni bil predložen v obliki osnutka.

Na ugovor predlagatelja je pojasnila, da podaja razlago člena 133. Poslovnika v seznanitev vsem članom odbora, da bodo lahko upoštevali pravno podlago pri izboru glasovanja in v obravnavi.

Mestna uprava amandmaja ne podpira.

V razpravi so sodelovali: Miha Jazbinšek, dr. Uroš Grilc, Mirko Brnič Jager, mag. Tomaž Ogrin, Mitja Meršol.

Po razpravi je predsednik dal na glasovanje:

I. AMANDMAJE SK ZELENi SLOVENIJE

1. Amandma:

Naslov akta »ODLOK o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril-Metodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena« se spremeni tako, da se glasi:

**»ODLOK
o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih
občinah
za kulturni in zgodovinski spomenik«**

Obrazložitev:

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije je za razglasitev »Arheološkega najdišča Vodnikov trg« za kulturni spomenik lokalnega pomena prvič dne 26. 10. 2012 in nazadnje dne 10. 01. 2013 skladno z 12. členom ZVKD posredoval na Obrazcu Ministrstva za kulturo MK.KS.2011.2 gradivo »Obvezni elementi predloga sprememb in dopolnitev *Odloka o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik (Ur.l. RS, št. 46/1990)*« in ne gradivo za potrebe samostojnega akta »za razglasitev arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril-Metodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena«, kakor je napačno navedeno med Razlogi in cilji obrazložitve osnutka odloka z dne 5. 2. 2013.

Citiranje »lokalnega pomena« v naslovu je nepotrebno, saj je lokalni pomen spomenika zagotovljen že s samo razglasitvijo s strani »predstavnškega organa pokrajine ali občine« - glej 13.(1) člen ZVKD.

Citiranje Ciril-Metodovega trga v naslovu akta nima osnove ne v aktu samem, ne v gradivih ZVKDS, ne v prostorsko orientiranih informacijskih bazah, ne v stvarnosti sami.

Dr. Uroš Grilc pa je na sami izredni seji obrazložil, da so »Mestne službe v tem predlogu (obveznih elementov sprememb in dopolnitev veljavnega odloka, op. M.J.) ugotovile kar nekaj pomanjkljivosti, ... In ga seveda oblikovali v predlagani osnutek (samostojnega novega, op. J.M.) odloka«, seveda protipravno brez predhodne pisne spremembe Obrazca MK.KS.2011.2 s strani ZVKDS.

Pomanjkljivosti se bodo najlažje odpravile v okviru sprememb in dopolnitev veljavnega odloka, zato amandmaji.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

2. AMANDMA

Besedilo 1. člena se v celoti spremeni tako, da se glasi:

»Območje 'Ljubljana - Arheološko najdišče Vodnikov trg (EŠD 29702)', z 'Odlokom o začasni razglasitvi Arheološkega najdišča Vodnikov trg v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena, Ur.l. RS, št. 22/2012-852' začasno razglašeno za spomenik državnega pomena, se po 24. 3. 2013 uvrsti v spomeniško varstveno enoto z visoko ovrednoteno arheološko dediščino lokalnega pomena v okviru Odloka o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik, Ur.l. RS, št. 46/1990 (v nadaljnjem besedilu ODLOK).«

Obrazložitev:

Raglasitev enote dediščine »Ljubljana - Arheološko najdišče Vodnikov trg (EŠD 29702)« za samostojni kulturni spomenik lokalnega pomena, izločen iz »arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah« v predlaganem obsegu, bi pomenila destrukcijo enovite kulturne politike Mestne občine Ljubljana na arheološkem področju.

Tudi ZVKDS na Obrazcu MK.KS.2011.2 z dne 10. 01. 2013 kot obvezni element določa *V. VREDNOTE, KI UTEMELJUJEJO SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ODLOKA* (Enoti dediščine imata izjemen kulturni pomen za Mestno občino Ljubljana in posebno kulturno vrednost, saj predstavljajo izrazit dosežek človekove ustvarjalnosti, pomemben del prostora in dediščine v mestu Ljubljana, kot glavnega mesta Slovenije.).

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

3. AMANDMA

Besedilo 2. člena se nadomesti v celoti, tako da se glasi:

»V 3. členu ODLOKA se besedilo spomeniško varstvene enote 2. dopolni s tretjo in četrto alinejo tako, da se v celoti glasi:

»2. Enoto z visoko ovrednoteno arheološko dediščino, ki se nahaja na območju:

- Foersterjev vrt – parcela št. 20, k.o. 1721 - Gradišče I (kontrolni blok v skladu s priporočili UNESCO);

- predel med Aškerčevo, Emonsko cesto, Mirjem in SZ mejo parcel št. 78/13, 78/26, 78/28, 78/30, 78/29 in 78/2, vse k.o. 1720 - Krakovsko predmestje (kontrolni blok v skladu s priporočili UNESCO);

- predel na severo-zahodni meji Krekovega trga, parcele št. 240/4, 240/10 in 240/14, vse k.o. 1727 - Poljansko predmestje, in na vzhodni meji Vodnikovega trga, parceli št. 153/36 in 153/44, obe k.o. 1728 – Ljubljana mesto, delno raziskan in z velikim potencialom arheoloških ostalin severnih mestnih vrat (Samostanska ali Kloštrska vrata) in utrdb vzhodnega obzidja Stare Ljubljane (srednjeveški in renesančni del obzidja, obrambni jarek s sledovi

prazgodovinske poselitve, barbakan in dva mostova) za učinkovito prezentacijo prostorskega in arhitekturnega razvoja urbanega tkiva v tem predelu glavnega mesta »in situ« pod tlakom in na površini;

- osrednji predel Vodnikovega trga, parceli št. 153/36 in 153/44, obe k.o. 1728 – Ljubljana mesto, delno raziskan in z velikim potencialom arheoloških ostalin obveznega sakralnega predela srednjeveškega mesta (frančiškanski samostan, samostanska cerkev z dvema kapelama, opuščeno pokopališče) za prezentacijo objektov in strukture cerkvenega predela Stare Ljubljane »in situ« pod tlakom in na površini.«

Obrazložitev:

ZVKDS kot obvezne elemente določa VI. VAROVANE SESTAVINE SPOMENIKA (Varovane sestavine Arheološkega najdišča Ljubljana, Vodnikov in Krekov trg so vse arheološke ostaline, to je vse stvari, strukture in vsakršni sledovi človekovega delovanja na površju in v zemlji, ki so starejši od 100 let.) in določa uvrstitev območja Vodnikovega in Krekovega trga med spomeniško varstvene enote iz 3. člena ODLOKA.

V 3. členu ODLOKA je v 1. točki opredeljena že prezentirana arheološka dediščina, v 2. točki visoko ovrednotena arheološka dediščina, v 3. točki pa dediščina na preostalem območju, kjer arheološki teren še ni v celoti raziskan. Primerna je uvrstitev v 2. točko in sicer ločeno za Obrambni kompleks in Sakralni kompleks, kakor je ZVKDS, OE Ljubljana historično analizirala in valorizirala območje s ciljem priprave strokovnih podlag za njegovo stalno razglasitev v poročilu MIZKŠ št. 327/2001-BV z dne 08.10.2012, in kakor izhaja iz različnih stopenj arheološke raziskanosti in potenciala za prezentacijo »in situ«.

Kontrolni blok v skladu s priporočili UNESCO velja samo za Foersterjev vrt in predel v Krakovskem predmestju, zato je zaznamba tega režima locirana le v 1. in 2. alinejo 2. točke.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

4. AMANDMA

Besedilo 3. člena se nadomesti v celoti, tako da se glasi:

»V 8. členu ODLOKA se med drugim in zadnjim odstavkom vstavita nov tretji in nov četrti odstavek, ki se glasita:

'V predelu iz tretje alineje druge točke 3. člena so dopustne samo nadaljnje šibko invazivne arheološke raziskave izključno za potrebe učinkovite prezentacije ostalin poselitve in urbanega tkiva in situ pod tlakom in na površini, vendar ne da bi bil ogrožen Krekov trg kot spomenik oblikovane narave in platane na njem kot naravne vrednote. Na tej osnovi je na vzhodni meji Vodnikovega trga izjemoma dopustna dozidava k zahodni slepi fasadi Mahrove hiše v enakih višinskih gabarutih, za potrjene ostaline srednjeveškega in renesančnega obzidja v kletni etaži novega objekta pa je obvezna prezentacija snovi in situ.

V predelu iz četrte alineje druge točke 3. člena so dopustne samo nadaljnje šibko invazivne arheološke raziskave izključno za potrebe učinkovite prezentacije ostalin objektov in strukture cerkvenega predela in situ pod tlakom in na površini, vendar ne da bi bil ogrožen divji kostanj na Vodnikovem trgu kot spomenik oblikovane narave in naravna vrednota, ki se v potrjenih tlorskih gabarutih samostana izvajajo v obliki manjših arheoloških testnih izkopov parcialno in zaporedoma, tako da vseskozi ne ovirajo delovanja tržnice na osrednjem delu Vodnikovega trga. Eventualen poseg in tržnična dejavnost pod tlakom sta dopustna samo na delu, ki nima pod tlakom potenciala prezentacije snovi in situ.'

Obrazložitev:

Varstveni režim je operacionalizacija strogega varstvenega režima iz prvega odstavka 8. člena ODLOKA in ima kot prioriteten cilj učinkovito prezentacijo arheoloških ostalin na način prezentacije »snovi in situ« in ne alternativnih posrednih multimedijskih prezentacij, šele podrejeno pa so dopustni posegi in dejavnosti v prostoru, kakor izhaja tudi iz priporočil poročila MIZKS št. 327/2001-BV z dne 08.10.2012, da se arheološko najdišče ohranja »bodisi v obstoječem stanju ali dopolni z morebitno prezentacijo«, ohranjenost ostalin pa vsekakor omogoča in osmišlja prezentacijo, »glede na veliko globino arheoloških depozitov in veliko višino ohranjenih zidov bi bila prezentacija pod nivojem sedanjega mestnega tlaka smiselna«, »ostale pa vsaj v obsegu, ki bi omogočal razumevanje celote na mestni površini«.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

5. AMANDMA

Pred besedilo 4. člena se vstavi besedilo, ki se glasi:

»V 10. členu ODLOKA se doda nov odstavek, ki se glasi:«

Obrazložitev:

Predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja za vse posege (razvojne usmeritve) je zakonska zahteva in dikcija, ki se nanaša na celotni Odlok.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

6. AMANDMA

Besedilo 5. člena se nadomesti v celoti, tako da se glasi:

»Obrambni kompleks in sakralni kompleks se v zemljiški knjigi zaznamujeta kot skupna enota dediščine 'Ljubljana – Arheološko najdišče Krekov in Vodnikov trg (EŠD 29702)'.«

Obrazložitev:

Skupna enota dediščine je utemeljena s tem, da gre za povsem jasno »urbanistično konstanto« – cerkveni predel srednjeveškega jedra in obrambni sistem ob severnih mestnih vratih.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

7. AMANDMA

V 6. členu se besedilo »Meja spomenika« nadomesti z besedilom:

»Meja enote dediščine iz prejšnjega člena«

Obrazložitev:

Amandma je redakcijskega značaja.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

8. AMANDMA

7. člen se črta.

Obrazložitev:

Amandma je redakcijskega značaja.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

9. AMANDMA

8. člen se preštevilči v 7. člen.

Obrazložitev:

Amandma je redakcijskega značaja.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

II. AMANDMA SK N.Si

Obrazložitev amandmaja SK Nova Slovenija je podal Anton Kranjc.

Uprava amandmaja ne podpira.

V razpravi so sodelovali: Miljana B. Smrdel, mag. Tomaž Ogrin, Mirko Brnič Jager., dr. Uroš Grilc.

Po zaključeni razpravi je predsedujoči dal na glasovanje

Amandma k 3. členu predloga:

Tretji člen predloga odloka se spremeni tako, da se glasi:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa podreditev vseh posegov varovanju vrednot in sestavin iz prejšnjega člena tega odloka in njihovi prezentaciji in situ (na mestu).

Obrazložitev:

Konvencije ICOMOS-a in UNESC-a (Beneška listina – Mednarodna listina o konservaciji in restavraciji spomenikov in spomeniških območij, Laussanska listina – Listina o varovanju in upravljanju arheološke dediščine, predvsem pa Ename listina – Listina za interpretacijo in prezentacijo najdišč s kulturno dediščino) o zaščiti arheološke dediščine in situ, ki jih je ratificirala RS, določajo, da zaščita in situ ne pomeni odstranitve arheoloških ostalin in namestitve predmetov v vitrine na mestu najdbe, temveč da gre za celostno zaščito in situ, kjer najdišče ne sme biti ogroženo z gradbenim posegom.

Predlagani odlok bi moral ščititi kulturno arheološko in stavbno dediščino, dejansko pa gre v predlogu za osnovo za pridobitev gradbenega dovoljenja za garažno hišo pod tržnico. Da bi odlok ohranil, kar v naslovu obljublja, da bo ohranil, predlagamo, se druga alineja tretjega člena predloga črta, v prvi alineji pa doda »in situ«.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

III.AMANDMA SK SDS:

Obrazložitev amandmaja SK SDS je podal Mirko Brnič Jager..

V razpravi so sodelovali: Miljana B. Smrdel, mag. Tomaž Ogrin, Mirko Brnič Jager., dr. Uroš Grilc.

Po zaključeni razpravi je predsedujoči dal na glasovanje

Amandma SK SDS:

V 2. odstavku 2. člena se na koncu doda nov tretji stavek, ki se glasi: **Vsa Arheološka dediščina se po tem Odloku ohranja in situ v nespremenjeni obliki kot enotni in nerazdružljiv organizem.**

OBRAZLOŽITEV:

Predlog Odloka o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril Metodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena ima poudarek na besedi spomenik, kar pomeni, da je pomnik, spomin preteklih kultur, ki so utelešene v arheoloških ostalinah. Specifičen sestav arheoloških ostalin na tem območju izpostavlja izjemno pomembno sosledje zgodovinskih dogodkov, ki so medsebojno povezani in za prostorski in kulturni razvoj Ljubljane neprecenljive vrednosti. Zato je ohranitev ostalin v originalnem materialnem stanju, v njihovih prostorskih in volumenskih razsežnosti tako pomembna.

Tako se 2. odstavek 2. člena Predloga Odloka o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril Metodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena v celoti glasi:

»Varovane sestavine spomenika so arheološke ostaline na Vodnikovem trgu, in delu Krekovega in Ciril Metodovega trga. To so sledovi človekovega delovanja iz preteklih obdobij na površju ali v zemlji, ki so starejši kot 100 let in imajo lastnosti dediščine. **Vsa Arheološka dediščina se po tem Odloku ohranja in situ v nespremenjeni obliki kot enotni in nerazdružljiv organizem.**«

Uprava amandmaja ne podpira.

V razpravi so sodelovali: dr. Uroš Grilc, Mirko Brnič Jager, mag. Tomaž Ogrin

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sta glasovala 2 člani. **Proti** so glasovali 3 člani.

Amandma NI bil sprejet.

Predsedujoči je dal na glasovanje naslednji sklep

PREDLOG SKLEPA:

Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost sprejme Osnutek Odloka o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril-Metodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena in ga predlaga mestnemu svetu v sprejem.

Navzočih je bilo 5 članov.

Za sto glasovali 3 člani. Proti sta glasovala 2 člana.

Sklep je bil sprejet.

Pripravila:

mag. Irena Strelec



Mirko Brnič Jager
Predsednik

